

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 3 f** Zaadetende uitheemse vogelsoorten.

Familie Estrildidae (5)

Geslachten Nesocharis, Nigrita, Odontospiza,
Ortygospiza, Padda, Poephila, Pyrenestes en Pyttila.

2021
Document 2021 DE&W 22

© 2021 [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:
Bondsbureau [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)
Bergen op Zoom

Op het voorblad: Poephila cinta - Gordelgrasvink
Foto: © Pieter van den Hooven

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn, opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot cluster 3f.

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 3f Zaadetende uitheemse vogels

Orde Passeriformes

Algemene houderijrichtlijn voor zaadetende uitheemse Vogelsoorten.		5
Familie: Estrildidae = prachtvinken 5		
Geslacht Nesocharis		
Nesocharis capistra	Witwangmees astrilde	11
Geslacht Nigrita		
Nigrita bicolor	Bruinborstastrilde	17
Nigrita canicapilla	Grijskopastrilde	23
Geslacht Odontospiza		
Odontospiza caniceps	Parelhalsamadine	29
Geslacht Ortygospiza		
Ortygospiza atricollis	Patrijsastrilde	35
Ortygospiza a. fuscocrissa	Kwartelastrilde	42
Geslacht Padda		
Padda fuscata	Timor rijstvogel	49
Padda oryzivora	Rijstvogel	56
Geslacht Poephila		
Poephila acuticaud	Geelsnavelspitsstaartamadine	62
Poephila a. hecki	Roodsnavelspitsstaartamadine	69
Poephila cinta	Gordelgrasvink	75
Poephila personata	Maskeramadine	81
Poephila p. leucotis	Witoormaskeramadine	87
Geslacht Pyrenestes		
Pyrenestes sanguineus	Karmozijn astrilde	93
Geslacht Pyttila		
Pyttila hypogrammica	Roodmaskerastrilde	99
Pyttila h. lopezi	Roodvleugel roodmaskerastrilde	106
Pyttila melba melba	Melba astrilde	113
Pyttila phoenicopera	Aurora astrilde	120
Bijlage A		
Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 3f		127

Algemene Houderijrichtlijn

Zaadetende uitheemse vogelsoorten

Cluster 3f

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor zaadetende inheemse vogelsoorten.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volière- en kooivogels.

Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden.

Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in de documenten Houderijrichtlijnen Cluster 3a t/m 3k Documentnummers 2020 DE&W 17 t/m 2020 DE&W 27

Taxonomie

In cluster 3f zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de Orde Passeriformes, Familie Estrilidae.

Cluser 3f

Familie	Geslacht	Soort
Estrilidae	Nesocharis	1 soort
	Nigrita	2 soorten
	Ordontospiza	1 soort
	Ortygospiza	2 soorten
	Padda	2 soorten
	Poephila	5 soorten
	Pyrenestes	1 soort
	Pytilia	4 soorten

Land van herkomst

Zaadetende uitheemse soorten komen voor in verschillende werelddelen
Dit wordt in de afzonderlijke houderijrichtlijnen aangegeven.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- e) met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de Europese Verordening 2009/147/EG, de zogenaamde "Vogelrichtlijn".

Status IUCN Red List.

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een zaadetende uitheemse vogelsoort lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor zaadetende uitheemse vogels

Deze vogels kunnen ondergebracht worden in met struiken en heester, riet, bamboe en hoog gras beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de minimale afmetingen van 100x100x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst bij voorkeur naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht.

In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Uitheemse vogelsoorten hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de uitheemse zaadetende vogels is aanvullend onderstaand van toepassing:
Het zijn als regel sociale vogels die in een ruime volière goed samengehouden kunnen worden met tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn zebra-vinken, andere gorzen soorten, spitsstaartamadines, Chinese dwergkwartels, Forbes papegaaiamadines.
Indien het gedrag van een uitheemse vogelsoort hiervan afwijkt, wordt dit vermeld in de afzonderlijk geschreven houderijrichtlijn.

Het fokken met de zaadetende uitheemse vogelsoorten

Uitheemse vogelsoorten zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in algemeen in het voorjaar zo tussen maart en april.

Sommige soorten hebben een broedperiode dat meer verschoven is naar het najaar.

Dit wordt in de betreffende houderijrichtlijnen aangegeven.

Ze maken zelf een nestje op de grond, in een rietpol of tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de omstandigheden kan een derde broedronde ingelast worden.

In iedere broedronde worden 3 tot 5 eitjes gelegd. Na het leggen van het laatste eitje begint de pop te broeden.

De broedtijd bedraagt zo'n 13 - 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 90 – 100%.

Hoewel de vogelsoorten worden aangemerkt als zaadetende vogels worden in vele gevallen de jonge vogels bijna uitsluitend gevoerd met insecten. Als de pop al weer zit te broeden in een door de man nieuw gemaakt nest worden de jonge vogels gevoerd door de man.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoorten wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor veel uitheemse vogelsoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Zoals de aanduiding die al vermeld zijn de vogelsoorten zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoorten hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

Specifieke voedingsbehoeften zijn opgenomen in de afzonderlijke houderijrichtlijnen.

De samenstelling kan ook variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Uitheemse vogelsoorten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat is aangegeven in de houderijrichtlijn die voor de vogelsoort is opgesteld. Daarnaast heeft de NBvV onder - Vogelindex.nl - een lijst met ringmaten van vele vogelsoorten beschikbaar via haar website.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is.

Aanschaf.

De aanschaf van uitheemse vogels als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels. Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de uitheemse zandvogels is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de

houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of uitheemse zaadetende zangvogels enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoorten zullen zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Herman Kremers, *Beschermd of niet...uw vogels en de wet*, uitgeverij Ornis, 2006. ISBN 9789073217119

Links.

BirdLife International 2012. *Emberiza citrinella*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Witwang meesastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 13.018.006

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Nesocharis

Soort: **Nesocharis capistrata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten:

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Ghana; Guinea; Guinea-Bissau; Mali; Nigeria; Sierra Leone; South Sudan; Sudan; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Graslanden, open plekken in het bos, struikgewas met gras en in koffieplantages en suikerriet.

Beschrijving vogel:

De Witwang meesastrilde heeft als synoniem: Witwangastrilde

Er is een nauwelijks onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop. De man heeft iets meer wit op de wangstreek en meer geel in de flanken dan de pop.

De grootte is 10 cm.

De snavel is zwart. Het voorhoofd is wit, de kopbevedering is grijs.

De wangstreek en oorstreek zijn wit. De rug en stuit zijn geelgroen. De bovenstaart dekveren zijn olijfgroen.

De keel is zwart en als keelvlak scherp afgetekend. De keelvlak loopt in een smalle lijn onder de wangstreek door tot achter de oorstreek.

De borst, buik, onderlichaam en onderstaart dekveren zijn grijs. De flanken zijn goudgeel.

De vleugeldekenveren zijn olijfgroen. De vleugelpennen zijn donker bruin. De staartpennen zijn olijfgroen met een donkere uiteinde. De poten zijn zwart met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Witwang meesastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaalgedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Witwang meesastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Witwang meesastrilde.

Witwang meesastrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes

Een buitenvolière waarin Witwang meesastrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een voliëre van 300x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van 100x40x40 cm. lxbxh.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Witwang meesastrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Witwang meesastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Witwang meesastrilde's zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante voliëre gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.
In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten.

Het fokken met de Witwang meesastrilde.

Een Witwang meesastrilde is in het tweede jaar broedrijp.
Het broedseizoen begint in het zomerseizoen en kan doorlopen tot in de herfst.
Ze kunnen per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x50x50 (lxbxn)
De vogels maken zelf een kogelvormig nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.
Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.
Per broedronde worden 4 tot 6 eieren gelegd.
De broedtijd is 12 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 90-100%.
De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.
Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, mierenieren en of meelwormen.
Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1986, blz. 164
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1994, blz. 430 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Witwang meesastrilde is een zaadetende tropische vogel.
Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.
Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.
Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Witwang meesastrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.
Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Witwang meesastrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Witwang meesastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Witwang meesastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Witwang meesastrilde is 2,3 – 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Witwang meesastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Witwang meesastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Witwang meesastrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de

houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Witwang meesastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Nesocharis capistrata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Bruinborstastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. Geen code aangetroffen

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Nigrita

Soort: **Nigrita bicolor bicolor**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Nigrita b. brunnescens

Nigrita b. saturator

Land van herkomst:

Angola (Angola); Cameroon; Central African Republic; Congo; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Equatorial Guinea; Gabon; Gambia; Ghana; Guinea; Guinea-Bissau; Liberia; Mali; Nigeria; Sao Tomé and Príncipe; Senegal; Sierra Leone; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Moerassige en vochtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De Bruinborstastrilde heeft als synoniem: Bruinborstnegervink.

De grootte van de vogel is 11 – 12 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop. De man is donkerder van kleur dan de pop.

De snavel is grijs zwart. De oogring is grijs, de iris oranje met een zwarte pupil.

De kopbevedering is op de schedel zwartbruin en loopt over in een donkerbruine rug en stuit.

De bovenstaartdekveren zijn zwart. De zijkant van de kop is roodbruin en loopt in kleur over naar de keel en hals.

De hals, borst, buik en onderlichaam zijn roodbruin.

De vleugeldekken en vleugel- en staartpennen zijn zwartbruin.

De poten zijn vleeskleurig met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Bruinborstastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Bruinborstastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Bruinborststrilde.

Bruinborststrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes
Een volière van 200x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van 100x40x40 cm. lxbxh.

In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 20° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Bruinborststrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Bruinborststrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Bruinborststrilde's zijn schuwe vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Tijdens de aanwezigheid van jonge vogels in het nest willen de manen zich nog wel eens agressief gedragen naar de jongen toe. Hier moet goed op gelet worden anders worden de jongen zwaar beschadigd.

Het fokken met de Bruinborstastrilde.

Een Bruinborstastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het zomerseizoen vanaf mei – juni..

Ze kunnen in de volière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x40x40 (lxbxn). Een voorwaarde is dan wel dat deze kooi hoog geplaatst moet worden

De vogels maken zelf een kogelvormig nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee, maar dit is mede afhankelijk van de weersomstandigheden. Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd. De man en pop broeden samen de eieren uit. De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, mierenieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1985, blz. 418

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1990 succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Bruinborstastrilde is in tegenstelling tot alle andere astrilde soorten een vruchten en insecteneter.

De vogels kunnen goed gehouden worden op een rantsoenering van pellets en diverse soorten fruit. Pellet voer bevat alle ingrediënten in de juiste verhoudingen en blijft lang goed. Ook bij vochtig en warm weer treedt er, mits het droog wordt aangeboden, geen bederf op. Het kan daarom ook gemakkelijk in voerautomaten worden aangeboden. Zachtvoer kan ook worden gegeven, maar heeft als nadeel dat het sneller bederft dan pelletvoer.

Bruinborstastrilde's krijgen ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

Zeker tijdens het broedseizoen, als er jongen in het nest liggen, moet ruim gevoerd worden met insecten en insectenpaté.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Drinkwater moet voldoende beschikbaar zijn in daarvoor bestemde drinkflesjes of drinkfonteinjes.

Water raakt snel vervuild. Dagelijks moet het drinkwater worden verversd en aangeboden in schone drinkflesjes.

Iedere dag krijgen de vogels vers badwater in kunststof badschalen met een doorsnede van 30 – 40 cm, en 6 – 7 cm. hoog.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Bruinborstastilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Bruinborstastilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièeres worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Bruinborstastilde is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Bruinborstastilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Bruinborstastilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Bruinborstastilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Bruinborstastilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496443682

Links.

BirdLife International 2012. *Nigrita bicolor*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.avitoon.nl

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Grijskop astrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. Geen code aangetroffen

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Nigrita

Soort: **Nigrita canicapillus canicapillus**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn vijf ondersoorten:

Nigrita c. angolensis
Nigrita c. schistaceus
Nigrita c. diabolieus
Nigrita c. emiliae
Nigrita c. candidus

Land van herkomst:

Angola (Angola); Benin; Burundi; Cameroon; Central African Republic; Congo; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Equatorial Guinea; Gabon; Ghana; Guinea; Kenya; Liberia; Nigeria; Rwanda; Sierra Leone; South Sudan; Sudan; Tanzania, United Republic of; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Moerassige en vochtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De Grijskopastrilde heeft als synoniem: Grijskop negervink.

De grootte van de vogel is 13 – 14 cm.

De algemene lichaamskleur is zwart. Er is geen kleurverschil tussen de man en de pop.

De snavel is grijs zwart. De oogring is grijs, de iris oranje met een zwarte pupil.

Het voorhoofd is zwart en deze kleur loopt boven het oog schuin weg achter de oorstreek.

De wangstreek en oorstreek is zwart. De kopbevedering is vanaf de schedel blauwachtig wit en loopt over in de nek en rugdekmantel. De rug en stuit zijn blauwachtig wit. De bovenstaartdekveren zijn wit.

De keel, hals, borst, buik en onderlichaam zijn zwart.

De kleine vleugeldekveren zijn blauwachtig wit de grote vleugeldekveren zijn zwart met vanaf de vleugelboog witte stippen. De kleine vleugelpennen hebben een witte stip aan het uiteinde. De grote vleugel- en staartpennen zijn zwart.

De poten zijn zwart met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Grijskopastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Grijskopastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Grijskopastrilde.

Grijskopastrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes. Een volière van 200x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van 100x40x40 cm. lxbxh.

In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 20° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Grijskopastrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Grijskopastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Grijskopastrilde's zijn schuwe vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Tijdens de aanwezigheid van jonge vogels in het nest willen de manen zich nog wel eens agressief gedragen naar de jongen toe. Hier moet goed op gelet worden anders worden de jongen zwaar beschadigd.

Het fokken met de Grijskopastrilde.

Een Grijskopastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het zomerseizoen vanaf mei – juni..

Ze kunnen in de volière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x40x40 (lxbxn). Een voorwaarde is dan wel dat deze kooi zo hoog geplaatst moet worden

De vogels maken zelf een kogelvormig nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronde is twee, maar dit is mede afhankelijk van de weersomstandigheden

Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd. De man en pop broeden samen de eieren uit.

De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1975, blz. 491 e.v..

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli.1978, blz. 305 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart. 1985, blz. 124 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1983 succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Grijskopastrilde is in tegenstelling tot alle andere astrildesoorten een vruchten en insecteneter.

De vogels kunnen goed gehouden worden op een rantsoenering van pellets en diverse soorten fruit. Pellet voer bevat alle ingrediënten in de juiste verhoudingen en blijft lang goed.

Ook bij vochtig en warm weer treedt er, mits het droog wordt aangeboden, geen bederf op.

Het kan daarom ook gemakkelijk in voerautomaten worden aangeboden Zachtvoer kan ook worden gegeven, maar heeft als nadeel dat het sneller bederft dan pelletvoer.

Grijskopastrilde's krijgen ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de

vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

Zeker tijdens het broedseizoen, als er jongen in het nest liggen, moet ruim gevoerd worden met insecten en insectenpaté.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Drinkwater moet voldoende beschikbaar zijn in daarvoor bestemde drinkflesjes of drinkfonteintjes.

Water raakt snel vervuild. Dagelijks moet het drinkwater worden verversd en aangeboden in schone drinkflesjes.

Iedere dag krijgen de vogels vers badwater in kunststof badschalen met een doorsnede van 30 – 40 cm, en 6 – 7 cm. hoog.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Grijskopastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Grijskopastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Grijskopastrilde is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Grijskopastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Grijskopastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Grijskopastrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Grijskopastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496443682

Links.

BirdLife International 2012. *Nigrita canicapillus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Parelhalsamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1, 7.018.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Odontospiza

Soort: **Odontospiza caniceps**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Land van herkomst:

Ethiopia; Kenya; Somalia; South Sudan; Sudan; Tanzania, United Republic of; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Gebieden met rijstbouw, graslanden, bossavannes.

Beschrijving vogel:

De Parelhalsamadine heeft als synoniem: Witkruin non

De Parelhalsamadine is minimaal 12 cm groot.

Er is nauwelijks kleuronderscheid tussen de man en de pop.

De bovensnavel is donkergrijs, de ondersnavel is lichter dan de bovensnavel, meer blauwgrijs. De iris en pupil zijn zwartbruin.

De kopbevedering is grijs. Hierin komen een aantal tekeningvelden voor. Vanaf de snavelinplant zij de veren van het voorhoofd en de kruin voorzien van een smalle zwarte omzoming. Hierdoor ontstaat een geschubd effect. Deze schubtekening wordt boven op de kop minder en is in de nek geheel verdwenen. Vanaf de ondersnavelbasis zijn de heel en wangen tot aan de oorstreek bezet met witte stippen. De veren die bezet zijn met witte stippen zijn donkerder grijs van basiskleur dan de overige kopbevedering. Ter hoogte van de oorstreek en op de keel gaat deze stiptekening vrij abrupt over in de egale grijs kopkleur.

De nek is grijs. De rug is warmbruin, met een roze gloed. De stuit is licht crème, geleidelijk overgaand in de witte bovenstaart dekveren.

De keel is grijs. De borst is vanaf de keel warmbruin met een roze gloed. De kleur van de buik wordt vanaf de borst kleur steeds lichter. het onderlichaam en de onderstaart dekveren zijn crème.

De vleugeldeksen zijn d bruin en minder warm van kleur dan het rugdek. De vlegelpenen zijn zwartbruin. De staart is zwart.

De pootkleur is donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijvoorschrift.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de Parelhalsamadine

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de natuurlijke gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet

⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Parelhalsamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Parelhalsamadine.

Parelhalsamadines kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de minimale afmetingen van 80- 120x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Parelhalsamadines hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Parelhalsamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:
Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere vogels.
Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Parelhalsamadine.

De Parelhalsamadine is in het tweede jaar broedrijp.
Ervaren fokkers zetten voor de fokkerij liever wat oudere vogels in omdat de ervaring wel is dat jonge ouderdieren snel hun nest in de steek laten.
Het broedseizoen is niet precies aan te geven.
Afhankelijk van de conditie van de vogels kan dit in elke maand of periode vallen.
De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje, een gesloten nestkastje van 12x12x15 cm of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt.

Het aantal broedronde is twee.
Per broedronde worden 5 tot 6 eieren gelegd.
De pop broedt zelf de eieren uit. De broedtijd is 14 tot 16 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.
De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.
Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1978, blz. 8 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1986, blz. 533
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1991, blz. 272 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt 1993, blz. 444 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept 2011, blz. 10 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast worden meerder kleurmutaties gefokt.
Door de NBvV zijn voor de Parelhalsamadines standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Parelhalsamadine is een zaadetende tropische vogel.
Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaans prachtvinken mengsel.
Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.
Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.
Ook mogelijk is een goed parkietenzaad aangevuld met witzaad, paddy, negerzaad, gebroken haver, gebroken rijst.

Naast zaadmengsels krijgen Parelhalsamadines ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten en universeelvoer worden gegeven.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Parelhalsamadines die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Parelhalsamadines kunnen gedurende twee jaar ingezonden worden als Eigen Kweek, ze worden gehuisvest in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Parelhalsamadine is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Parelhalsamadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Parelhalsamadines als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Parelhalsamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Parelhalsamadines enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitg. NBvV 2017 – 2018, blz. 42 - 60, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten NBvV

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682

Tony Jochems, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochems, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International 2012. *Lonchura griseicapilla*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Patrijsastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 13.012.016

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Ortygospiza

Soort: **Ortygospiza atricollis atricollis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn 10 ondersoorten bekend.

Land van herkomst:

Angola (Angola); Benin; Botswana; Burkina Faso; Burundi; Cameroon; Chad; Congo; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Equatorial Guinea; Eritrea; Ethiopia; Gabon; Gambia; Ghana; Guinea; Guinea-Bissau; Kenya; Lesotho; Liberia; Malawi; Mali; Mauritania; Mozambique; Namibia; Niger; Nigeria; Rwanda; Senegal; Sierra Leone; Somalia; South Africa; South Sudan; Sudan; Swaziland; Tanzania, United Republic of; Togo; Uganda; Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Grote grasvelden en in en rond polgrassteppes.

Beschrijving vogel:

De Patrijsastrilde heeft als synoniem Kwartelastrilde. Het is een typisch grondvogeltje.

De grootte is 9 cm. Man en pop verschillen van kleur.

De man:

De bovensnavel is zwart met rood, de ondersnavel is donkerrood. De oogring is grijs zwart.

De iris is oranje met een zwarte pupil.

De kopbevedering is grijs zwart en loopt wat lichter over in de nek en rug. De stuit en bovenstaart dekveren zijn zwart.

De keel is zwart. De hals en borst zijn zwart met een witte horizontale streep-tekening. De flanken zijn zwart met een witte streep-tekening. De buik is kastanjebruin. De onderlichaam en de onderstaart dekveren zijn crème wit.

De vleugelpennen zijn zwart met een bruine omzoming. De staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is vleeskleurig met donkere nagels.

De pop heeft een grijze snavel en geen zwart masker rond de kop. De algemene lichaamskleur is lichtbruin.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de *Patrijsatrilde*

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁶van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Patrijsastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Patrijsastrilde.

Patrijsastrilden zijn grondvogeltjes. Ze kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar vaak beter in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

De bovenzijde van de kooi moet afgedekt worden met doek omdat de vogels bij het opvliegen recht omhoog gaan.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Patrijsastrilden hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Patrijsastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Patrijsastrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere vogels.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Omdat ze op de grond broeden is het aan te bevelen de vogels tijdens het broedseizoen onder te brengen in vitrines of kooien. Het nest wordt dan minder verstoord dan een nestje op de bodem van een volière.

Het fokken met de Patrijsastrilde.

De Patrijsastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers zetten voor de fokkerij liever wat oudere vogels in omdat de ervaring wel is dat jonge ouderdieren snel hun nest in de steek laten.

Het broedseizoen is niet precies aan te geven.

Afhankelijk van de conditie van de vogels kan dit in elke maand of periode vallen.

De vogels maken zelf een nestje op de grond van takjes en stukjes kokosvezel.

Het aantal broedronde is twee.

Per broedronde worden 8 tot 10 eieren gelegd.

De broedtijd is 16 tot 18 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 60%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventaristatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1975, blz. 491 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1981, blz 341 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er vanaf 1981 succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Het is evenwel niet een gemakkelijke broedvogel.

Voeding, drinken en badwater.

De Patrijsastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd. Deze bevorderen ook de kleurontwikkeling in de bevedering.

Naast zaadmengsels krijgen Patrijsastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven b.v. in de vorm van insetenpaté

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Patrijsastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen, in de winter in badhuisjes.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Patrijsastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Patrijsastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Australische prachtvinken en kunnen gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan tijdelijk ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Patrijsastrilde is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Patrijsastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Patrijsastrilde als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Patrijsastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Patrijsastrilden enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, Estrilled finches of the World

Peter Clement, Finches and Sparrows

Matthew Vriends, Encyclopedie of Estrild Finches, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, Prachtvinken in beeld, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken, eigen uitgave.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2013. *Ortygospiza atricollis*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.linxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Kwartelastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 13.012.005

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Ortygospiza

Soort: **Ortygospiza fuscocrissa muelleri**

Soorten/ondersoorten:

De Ortygospiza fuscocrissa is een sub ondersoort van de Ortygospiza astricollis.
Er zijn drie ondersoorten:
Ortygospiza f. smithersi
Ortygospiza f. digressa
Ortygospiza f. pallida

Land van herkomst:

Kenya; Tanzania; Malawi; Zambia; Angola; Namibia; Botswana.

Oorspronkelijk biotoop:

Halfopen en gedeeltelijk begroeide landschappen met Acacia bomen, tot op 2200 m. boven zeeniveau.

Beschrijving vogel:

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De grootte is 9 cm.

De man:

De snavel is rood, soms is de bovensnavel zwart. De oogring is lichtgrijs, de iris oranjebruin met een zwarte pupil.

Vanaf de snavelbasis loopt een witte wenkbrauwstreep over het oog en gaat onder het oog terug naar de snavel. De oogteugel is zwart.

Het voorhoofd is zwart en gaat naar de nek toe over in donkergrijs. De rug en stuit zijn grijs.

De keelvlek is wit. De hals is zwart en vormt met de zwarte wangstreep een klein masker.

De borst en de flanken zijn bruin met een witte horizontale bestreping. De bovenbuik is kastanjebruin. De onderbuik en onderlichaam zijn crème wit.

De vleugeldekveren zijn donkerbruin met een lichte omzoming. De vleugel- en staartpennen zijn donkerbruin met een lichtere omzoming.

De pootkleur is vleeskleurig met lichte nagels.

De pop:

De pop heeft geen zwart masker en is minder bruin dan de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Kwartelastrijde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluidende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Kwartelastilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Kwartelastilde.

Kwartelastilden worden in de periode april tot oktober bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières.

Een buitenvolière waarin Kwartelastilden zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorwaarde is dan wel dat er geen andere soortgenoten in die volière zijn ondergebracht.

De volière moet voorzien zijn van een dikke laag droog zand en enige graspollen.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden in een verwarmd nachthok..

In de maanden oktober tot april worden de vogels binnen gehouden in een kooi. Hierin zijn geen andere vogelsoorten bij ondergebracht. De bovenkant van de kooi moet voorzien zijn van b.v. canvas, omdat de vogeltjes recht omhoog vliegen.

De afmetingen van de kooi kan 100x40x40 cm. zijn.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

In de winter worden de mannen en poppen gescheiden van elkaar gehouden.

Kwartelastilden hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Kwartelstrilden is aanvullend onderstaand van toepassing:

Wijnrode amaranten zijn levendige en vreedzame vogeltjes. het is eigenlijk een grondvogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten.

Kwartelstrilden zijn erg gevoelig voor legnood. Dit is een reden om niet met te jonge poppen te fokken. Ook volwassen poppen kunnen echter, vooral als het buiten wat kouder is, last krijgen van legnood. Als niet ingegrepen wordt (vooral warmte is belangrijk) heeft dit vaak de dood tot gevolg

Het fokken met de Kwartelstrilde.

Een Kwartelstrilde is na 9 maanden broedrijp. Ervaren fokkers wachten tot een leeftijd van tenminste 19 maanden voordat ze jonge poppen in zetten voor de fokkerij. Jonge poppen zijn erg gevoelig voor legnood.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en kan doorlopen tot oktober.

De vogels maken zelf een nestje in een bloempot, half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Zij maken dit altijd de grond. het nestje moet afgeschermd worden met een dakpan, grote baksteen, turf, of een plankje zodat het uit het zicht is.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Als de vogels binnen worden gehouden moeten ze beschikken over een broedkooi met afmetingen van ca. 80x40x40 cm.

Het aantal broedronde is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 5 eieren gelegd.

De broedtijd is 14 tot 16 dagen, de pop broedt de eieren uit, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode. Deze ruiperiode kan soms lang duren vooral in de herfst.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1975, blz. 491 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1981, blz. 341 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Kwartelastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Kwartelastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Kwartelastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

De vogels baden zich graag in een dikke laag droog zand.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Kwartelastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Kwartelastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Kwartelastrilde is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Kwartelastrijde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Kwartelastrijden als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Kwartelastrijden is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Kwartelastrijden enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarnaast werd de praktijkervaring ingebracht door B. Weuring, fokker van Kwartelastrijden.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Ortygospiza atricollis* The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Timor Rijstvogel

2021, versie 1.2

NBvV code F1 8.008.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Padda

Soort: **Padda fuscata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Land van herkomst:

Indonesië; Timor-Leste

Oorspronkelijk biotoop:

Gebieden met rijstbouw, graslanden, bossavannes.

Beschrijving vogel:

De Timor Rijstvogel heeft als synoniem: Bruine rijstvogel.

De Timor Rijstvogel is minimaal 13,5 groot.

Er is geen kleuronderscheid tussen de man en de pop.

De onder en bovensnavel zijn zilvergrijs.

Het oog is donkerbruin, De ooglidrand is grijs.

De kopbevedering is zwart met een zuivere witte wangvlek.

De rug is donkerbruin. De stuit en bovenstaartdekveren zijn zwart.

De keel is zwart. De borst is donkerbruin en de buik en onderlichaam zijn crème beige.

De vleugeldekenveren zijn donkerbruin. De arm- en handpennen zijn zwartbruin.

De staartpennen zijn zwart.

De poten zijn vleeskleurig met hoornkleurige nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

De Timor Rijstvogel is geplaatst op de CITES appendix II en de EU soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2021 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordeningen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened NT ver 3.1, 2012 = gevoelig

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Timor Rijstvogel** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid, het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁸van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Timor Rijstvogel lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁸ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Timor Rijstvogels

Timor Rijstvogels kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 80 x 40 x 40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Timor Rijstvogels hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Timor Rijstvogel is aanvullend onderstaand van toepassing:

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere vogels. Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Timor Rijstvogel.

De Timor Rijstvogel is in het tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers zetten voor de fokkerij liever wat oudere vogels in omdat de ervaring wel is dat jonge ouderdieren snel hun nest in de steek laten.

Het broedseizoen is niet precies aan te geven.

Afhankelijk van de conditie van de vogels kan dit in elke maand of periode vallen.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje, een gesloten nestkastje van 12x12x15 cm of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt.

Het aantal broedronden is twee.

Per broedronde worden 5 tot 6 eieren gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit. De broedtijd is 14 tot 16 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Er is geen opvallend sterftecijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1989, blz. 29

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Padda standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater

De Timor Rijstvogel is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Ook mogelijk is een goed parkietenzaad aangevuld met witzaad, paddy, negerzaad, gebroken haver, gebroken rijst.

Naast zaadmengsels krijgen Timor Rijstvogels ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten en universeelvoer worden gegeven.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Timor Rijstvogels die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Timor Rijstvogels kunnen gedurende twee jaar ingezonden worden als Eigen Kweek, ze worden gehuisvest in een universeelkooi.

Identificatie en registratie

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 2,9 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

Ongeringde Timor rijstvogels vallen onder de administratieplicht zoals die is opgenomen in het Besluit natuurbescherming.

Ook de registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Timor Rijstvogel niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Timor Rijstvogels als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Timor Rijstvogel geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Timor Rijstvogel is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Timor Rijstvogels enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur .

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitg. NBvV, 2017 – 2020, blz. 62 -63., samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten NBvV

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Padda fuscata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Rijstvogel

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 8.001.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Padda

Soort: **Padda oryzivora**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Land van herkomst:

Java en dan vooral het midden en oosten van Java.

Oorspronkelijk biotoop:

Gebieden met rijstbouw, graslanden, bossavannes.

Beschrijving vogel:

De Rijstvogel is minimaal 15 groot.

Er is geen kleuronderscheid tussen de man en de pop.

De onder en bovensnavel is rozerood tot hoornkleurig.

Het oog is donkerbruin, De ooglidrand is rood.

De kopbevedering is zwart met een zuivere witte wangvlek.

De rug en borst is helder grijs. De borst loopt door tot op een regelmatig gebogen lijn van vleugelbocht tot vleugelbocht.

De buik en flanken zijn grauwbeige met een paarse waas. Het onderlichaam is wit.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Rijstvogel is geplaatst op de CITES appendix II en de EU soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2021 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordeningen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable ver 3.1, 2012 = kwetsbaar.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Rijstvogel**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁹van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Rijstvogel lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Rijstvogels.

Rijstvogels kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 80x50x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Rijstvogels hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rijstvogel is aanvullend onderstaand van toepassing:
Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere vogels.
Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Rijstvogel.

De Rijstvogel is in het tweede jaar broedrijp.
Ervaren fokkers zetten voor de fokkerij liever wat oudere vogels in omdat de ervaring wel is dat jonge ouderdieren snel hun nest in de steek laten.
Het broedseizoen is niet precies aan te geven.
Afhankelijk van de conditie van de vogels kan dit in elke maand of periode vallen.
De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje, een gesloten nestkastje van 12x12x15 cm of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt.

Het aantal broedronden is twee.
Per broedronde worden 5 tot 6 eieren gelegd.
De pop broedt zelf de eieren uit. Soms helpt ook de man daarbij. De broedtijd is 16 tot 18 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.
De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.
Er is geen opvallend sterftecijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1954, blz. 175 e.v.

Domesticatie.

In de avicultuur in Nederland is de Rijstvogel een gedomesticeerde vogelsoort. Dit domesticatietraject is al zodanig ontwikkeld dat met succes diverse kleurmutaties worden gefokt.
Door de NBvV zijn voor gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Rijstvogel is een zaadetende tropische vogel.
Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.
Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.
Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.
Ook mogelijk is een goed parkietenzaad aangevuld met witzaad, paddy, negerzaad, gebroken haver, gebroken rijst.

Naast zaadmengsels krijgen Rijstvogels ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.
Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten en universeelvoer worden gegeven.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.
Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.
Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Rijstvogels die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Rijstvogels kunnen gedurende twee jaar ingezonden worden als Eigen Kweek, ze worden gehuisvest in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 3,2 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

Ongeringde Rijstvogels vallen onder de administratieplicht zoals vastgelegd in het Besluit natuurbescherming.

Ook de registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Rijstvogel niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Rijstvogels als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Rijstvogel geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Rijstvogel is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Rijstvogel enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door J.H.v.d.Lee, Julian Loomans, A. de Rond, P. Verkuijlen, G.H.ter Welle, fokkers van Rijstvogels.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitg. NBvV 2017 – 2020, blz. 46 - 60, samengesteld door de TCTropische vogels en Parkieten NBvV

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Padda oryzivora*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Geelsnavel spitsstaartamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.005.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Poephilia = grasvinken

Soort: **Poephilia acuticauda acuticauda**

Soorten/ondersoorten:

Het geslacht Poephilia kent drie soorten, met ieder weer een ondersoort.:

Poephilia acuticauda acuticauda – geelsnavel spitsstaartamadine.

Poephilia acuticauda hecki – roodsnavel spitsstaartamadine.

Poephilia cinta cinta – gordelgrasvink

Poephilia cinta atropygialis – zwartstuit gordelgrasvink

Poephilia personata personata – maskeramadine

Poephilia personata leucotis – witoor maskeramadine

De algemeen voorkomende ondersoort is de roodsnavel spitsstaartamadine.

Bij de vogelliefhebbers komen diverse kleurmutaties voor zoals isabel , bruin, grijs, crème-ino.(albino zonder keelvlek)

Ook komt de bleeksnavel spitsstaartamadine voor.

Door de veelvuldige fokresultaten in Nederland kan de roodsnavel spitsstaartamadine beschouwd worden als een cultuurvogel.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is Australië en dan vooral het noordelijk en noordwestelijke gedeelte.

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop van de spitsstaartamadine wordt gevormd door droge steppen en eucalyptus savannen.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel bedraagt minimaal 17 cm met inbegrip van de verlengde twee middelste staartpennen.

Deze verlengde staartpennen zijn minimaal 3 cm langer dan de overige staartpennen.

De Geelsnavelspitsstaartamadine heeft als Australische prachtvink een fors model.

De kop is rond en breed waarbij de lijn van kop naar nek iets gebogen is.

Vanaf de nek tot aan de punt van de staart zien we een bijna rechte lijn.

De borst is zwaar en rond.

Kenmerkend zijn de twee middelste staartpennen die langer zijn dan de overigen.

Deze twee staartpennen mogen iets gebogen zijn en lopen uit in naalddunne uiteinden.

Daarnaast valt een duidelijke keeltekening (bef) op.

Deze is peervormig en is bij de man duidelijk breder dan bij de pop. Bij een forse pop kan deze voor verwarring zorgen. Het blijft een lastig te onderscheiden geslachtsbepaling. Het verschil tussen man en pop is ook te onderscheiden in de balts en zang van de man

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Geelsnavelspitsstaartamadine** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁰ van de vogels.

De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Geelsnavel spitsstaartamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Geelsnavel spitsstaartamadine.

Geelsnavel spitsstaartamadines worden buiten ondergebracht in grote beplante voliëres of binnen in grote vluchten.

Alleen in de broedperiode worden de vogels per koppel in broedkooien geplaatst.

Deze hebben bijvoorbeeld een afmeting van 80 x50x50 (lxbxh).

De jonge vogels gaan na 35 dagen naar de vlucht of volière.

Om voldoende ruimte te bieden aan een koppel Geelsnavel spitsstaartamadines moet de grondoppervlakte tenminste 2100 cm² bedragen.

Gelet op het klimaat in Nederland moeten Geelsnavel spitsstaartamadines die ondergebracht worden in voliëres ook de beschikking hebben over een vorst- en tochtvrij nachthok.

Vocht (o.a. mist) verdragen de vogels slecht.

De vogels moeten er op worden getraind dat zij bij veel vocht, vorst en tocht in het nachthok de nacht doorbrengen.

Als de vogels in binnenvluchten worden gehouden moet de luchtkwaliteit goed zijn; dus schoon en goed geventileerd. De luchtvochtigheid moet dan ca. 70% bedragen.

De temperatuur moet niet lager zijn dan vorstvrij en niet hoger dan 30° C.

Zoals iedere vogel heeft ook de Geelsnavel spitsstaartamadine daglicht en of kunstlicht nodig.

De periode van voldoende verlichting moet ca. 12 tot 14 uur bedragen.

¹⁰ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Geelsnavelspitsstaartamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:
De spitsstaartamadines kunnen per paartje in een gezelschapsvolière worden ondergebracht op voorwaarde dat daarin geen vogelsoorten aanwezig zijn die wat hun grootte betreffen niet veel kleiner zijn.

Tot de mogelijkheden behoren bijvoorbeeld zebra-vinken, geelbuikgorzen, Japanse nachtegalen, kanaries, Gouldamadines, driekleurpapegaaiamadines, forbus amadines, maskeramadines, Japanse meeuwen en binsenastrildes.

Ook de gordelgrasvink en de maskeramadine kunnen beter niet samen met spitsstaartamadines in één vlucht of volière worden gehouden. De kans is aanwezig dat er zich onderlinge paringen voordoen waardoor er zo mogelijk ongewenste hybriden ontstaan.

Het fokken met de Geelsnavelspitsstaartamadine.

Spitsstaartamadines zijn in het einde van hun eerste jaar broedrijp.

Als met deze vogels op het systeem "natuurbroed" wordt gefokt dan kan het broedseizoen al in februari/maart beginnen.

Eigenlijk kan het gehele jaar door met deze vogels gefokt worden.

De vogels maken zelf van nestmateriaal een nest in een half open nestkast, een nestkast met een rond invlieggat, maar ook wel in een tralienestkast.

Als regel zijn twee broedronden mogelijk, maar soms kan ook een derde ronde gedaan worden.

Dit is vooral afhankelijk van de periode waar met het broedseizoen wordt begonnen.

Voorkomen moet worden dat dit in de ruiperiode valt/.

De broedtijd is ca. 13 - 14 dagen en per broedronde worden vier tot zeven eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eitjes uit. Soms broeden man en pop afwisselend. Het uitkomstpercentage is ca. 80%.

In de periode tussen het uitkomen van de eitjes en de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

In die periode zijn nog geen soortkenmerken waarneembaar.

De jonge vogels komen vlot door de rui.

Bij volgroeide vogels is het moeilijk het geslacht vast te stellen.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1975, blz. 172

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 2000, blz. 106 e.v.

Maandblad Onze Vogels uitg. NBvV, april 2004, blz. 132

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor soorten uit het geslacht *Poephilia* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Geelsnavelspitsstaartamadine is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Geelsnavelspitsstaartamadines ook zachtvoer en of krachtvoer universeelvoer - 50% eivoer 50 % universeelvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

Gedurende de periode waarin de ouders jonge vogels moeten groot brengen moet het voedingsaanbod uitgebreid worden met dierlijke eiwitten.

Dit kan in de vorm van voedseldieren zoals buffalo wormen, pinkies, meelwormen.

Voorwaarde is wel dat dit met mate plaats vindt.

In het totale voedsel aanbod mag grit, kiezel en kalk niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Geelsnavelspitsstaartamadines hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Geelsnavelspitsstaartamadines die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende een periode van twee jaar kunnen Geelsnavelspitsstaartamadines als eigen kweek vogels deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zij worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Geelsnavelspitsstaartamadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Geelsnavelspitsstaartamadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Geelsnavelspitsstaartamadines als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Geelsnavelspitsstaartamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Geelsnavelspitsstaartamadines enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door D.J. Poelarends, A.M. Boidin, Clement Bonte, Erik Drees, fokkers van Geelsnavelspitsstaartamadines.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volièere- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièere- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, opgesteld door de KMV Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2012 - 2020, blz. 4 e.v.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Poephila acuticauda*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodsnavel spitsstaartamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.007.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Poephilia = grasvinken

Soort: **Poephila acuticauda hecki**

Soorten/ondersoorten:

Het geslacht Poephila kent drie soorten, met ieder weer een ondersoort.:

Poephila acuticauda acuticauda – geelsnavel spitsstaartamadine.

Poephila acuticauda hecki – roodsnavel spitsstaartamadine.

Poephila cinta cinta – gordelgrasvink

Poephila cinta atropygialis – zwartstuit gordelgrasvink

Poephila personata personata – maskeramadine

Poephila personata leucotis – witoor maskeramadine

De algemeen voorkomende ondersoort is de Roodsnavel spitsstaartamadine.

Bij de vogelliefhebbers komen diverse kleurmutaties voor zoals bruin, grijs, crème-ino.

Ook komt de bleeksnavelspitsstaartamadine voor.

Door de veelvuldige fokresultaten in Nederland kan de Roodsnavelspitsstaartamadine beschouwd worden als een cultuurvogel.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is Australië en dan vooral het noordelijk en noordwestelijke gedeelte.

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop van de Spitsstaartamadine wordt gevormd door droge steppen en eucalyptus savannen.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel bedraagt minimaal 17 cm met inbegrip van de verlengde twee middelste staartpennen.

Deze verlengde staartpennen zijn minimaal 3 cm langer dan de overige staartpennen.

De Roodsnavelspitsstaartamadine heeft als Australische prachtvink een fors model.

De kop is rond en breed waarbij de lijn van kop naar nek iets gebogen is.

Vanaf de nek tot aan de punt van de staart zien we een bijna rechte lijn.

De borst is zwaar en rond.

Kenmerkend zijn de twee middelste staartpennen die langer zijn dan de overigen.

Deze twee staartpennen mogen iets gebogen zijn en lopen uit in naalddunne uiteinden.

Daarnaast valt een duidelijke keeltekening (bef) op.

Deze is peervormig en is bij de man duidelijk breder dan bij de pop. Bij een forse pop kan deze voor verwarring zorgen. Het blijft een lastig te onderscheiden geslachtsbepaling.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodsnavelspitsstaartamadine** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderijomgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt. Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en fourageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet

¹¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodsnavelspitsstaartamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodsnavelspitsstaartamadine

Roodsnavelspitsstaartamadines worden buiten ondergebracht in grote beplante voliëres of binnen in grote vluchten.

Alleen in de broedperiode worden de vogels per koppel in broedkooien geplaatst.

Deze hebben een afmeting van 80 x 50 x 50 cm. (lxbxh).

De jonge vogels gaan na 35 dagen naar de vlucht of voliëre.

Om voldoende ruimte te bieden aan een koppel Roodsnavelspitsstaartamadines moet de grondoppervlakte tenminste 2100 cm² bedragen.

Gelet op het klimaat in Nederland moeten Roodsnavelspitsstaartamadines die ondergebracht worden in voliëres ook de beschikking hebben over een vorst- en tochtvrij nachthok.

Vocht (o.a. mist) verdragen de vogels slecht.

De vogels moeten er op worden getraind dat zij bij veel vocht, vorst en tocht in het nachthok de nacht doorbrengen.

Als de vogels in binnenvluchten worden gehouden moet de luchtkwaliteit goed zijn; dus schoon en goed geventileerd. De luchtvochtigheid moet dan ca. 70% bedragen.

De temperatuur moet niet lager zijn dan vorstvrij en niet hoger dan 30° C.

Zoals iedere vogel heeft ook de Roodsnavelspitsstaartamadine daglicht en of kunstlicht nodig.

De periode van voldoende verlichting moet ca. 12 uur bedragen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodsnavelspitsstaartamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:
De spitsstaartamadines kunnen per paartje in een gezelschapsvolière worden ondergebracht op voorwaarde dat daarin geen vogelsoorten aanwezig zijn die wat hun grootte betreffen niet veel kleiner zijn.

Tot de mogelijkheden behoren bijvoorbeeld zebrovinken, geelbuikgorzen, Japanse nachtegalen, kanaries, Gouldamadines, driekleurpapegaaiamadines, forbus amadines, Japanse meeuwen en binsenastrildes.

Ook de gordelgrasvink en de maskeramadine kunnen beter niet samen met spitsstaartamadines in één vlucht of volière worden gehouden. De kans is aanwezig dat er zich onderlinge paringen voordoen waardoor er zo mogelijk ongewenste hybriden ontstaan.

Het fokken met de Roodsnavelspitsstaartamadine

Spitsstaartamadines zijn in het einde van hun eerste jaar broedrijp.

Als met deze vogels op het systeem “natuurbroed” wordt gefokt dan kan het broedseizoen al in maart beginnen.

Eigenlijk kan het gehele jaar door met deze vogels gefokt worden.

De vogels maken zelf van nestmateriaal een nest in een half open nestkast, een nestkast met een rond invlieggat, maar ook wel in een tralienestkast.

Als regel zijn twee broedronden mogelijk, maar soms kan ook een derde ronde gedaan worden.

De broedtijd is ca. 13 dagen en per broedronde worden vier tot zeven eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eitjes uit. Het uitkomstpercentage is ca. 80%.

In de periode tussen het uitkomen van de eitjes en de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

In die periode zijn nog geen soortkenmerken waarneembaar.

De jonge vogels komen vlot door de rui.

Bij volgroeide vogels is het moeilijk het geslacht vast te stellen.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1955, blz. 183 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater

De Roodsnavelspitsstaartamadine is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Aanvullend kunnen andere zaden zoals “tuin- en onkruidzaden” worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Roodsnavelspitsstaartamadines ook zachtvoer en of krachtvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

Gedurende de periode waarin de ouders jonge vogels moeten groot brengen moet het voedingsaanbod uitgebreid worden met dierlijke eiwitten.

Dit kan in de vorm van voedseldieren zoals buffalo wormen, pinkies, meelwormen.

Voorwaarde is wel dat dit met mate plaats vindt.

In het totale voedsel aanbod mag grit, kiezel en kalk niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Roodsnavelspitsstaartamadines hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen, tot hun beschikking staat.

Overigen

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Roodsnavelspitsstaartamadines die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende een periode van twee jaar kunnen Roodsnavelspitsstaartamadines als eigen kweek vogels deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zij worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Roodsnavelspitsstaartamadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Roodsnavelspitsstaartamadine niet verplicht.

Aanschaf

De aanschaf van Roodsnavelspitsstaartamadines als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Roodsnavelspitsstaartamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodsnavelspitsstaartamadines enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door H. Behage, A.M. Boidin, Clement Bonte, fokkers van Roodsnavelspitsstaartamadine.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, opgesteld door de KMV Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2012 - 2020, blz. 4 e.v.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, Estrilled finches of the World

Peter Clement, Finches and Sparrows

Matthew Vriends, Encyclopedie of Estrild Finches, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, Prachtvinken in beeld, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, De praktische handleiding voor het kweken van Prachtvinken, eigen uitgave.

Christidis, L. and Boles, W.E. 2008. *Systematics and Taxonomy of Australian Birds*. CSIRO Publishing, Collingwood, Australia.

Links

BirdLife International. 2016. *Poephila acuticauda*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22719688A94639419. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Gordelgrasvink

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.001.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Poephila

Soort: **Poephila cincta cincta**

Soorten/ondersoorten:

het geslacht Poephila kent drie soorten:

Poephila personata

Poephila acuticauda

Poephila cincta cincta = witstuit gordelgrasvink

Deze laatste soort kent de ondersoort

Poephila cincta atropygialis = zwartstuit gordelgrasvink

Land van herkomst:

De (witstuit) Gordelgrasvink heeft zijn oorsprong in het Noord-oosten van de staat Queensland in Australië.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen vooral voor in graslanden.

Beschrijving vogel:

De Gordelgrasvink is een vogel van minimaal 12 cm. Er is geen opmerkelijk verschil tussen de man en de pop.

De snavel is zwart. De bevedering van de kop is op het voorhoofd, de kruin en de wangstreek zilvergrijs. Achter op de kop naar de nek toe loopt deze kleur blauwachtig grijs weg.

Op de keel is een beftekening die peerachtig begin aan de ondersnavel. De afscheiding van deze beftekening wordt gevormd door een scherpe en regelmatig gebogen lijn.

De rug is warmbruin, de stuit is wit. De borst en flanken zijn diep bruin, het onderlichaam is crèmekleurig. Opvallend is een zwarte band tussen de buik en het onderlichaam, die doorloopt tot over de rug en de afscheiding vormt met de witte stuit.

De vleugelpennen zijn warmbruin. De staart is lancetvormig, de beide middelste staartpennen zijn maximaal 3 mm priemvormig verlengd. De kleur van de staartpennen is zwart.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Gordelgrasvink is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2021 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordeningen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Gordelgrasvink**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Gordelgrasvink lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Gordelgrasvink.

Gordelgrasvinken worden zowel in kooien, als in vluchtjes of voliè-res gehuisvest.

Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of voliè-res gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur een afmeting van 80 x 40 x 40 cm (lxbxh).

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30 - 35° C moet bedragen.

Vogels die na gewinning in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten omdat ze graag in een nestkastje slapen de beschikking hebben over meerdere nestkastjes.

Het beste is dat ze bij vorst naar binnen worden gebracht.

Ze zijn wel winterhard, maar om bevrozing van de poten te voorkomen worden ze naar binnen gehaald.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor tocht, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden. Een andere mogelijkheid is de volière te overdekken en zo te zorgen dat deze tocht en vorstvrij is. Ook moeten voorzieningen aangebracht worden om de vogels te beschermen tegen te harde wind.

Gordelgrasvinken hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Gordelgrasvinken is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels kunnen goed ondergebracht worden in een gezelschapsvolière waarin ook goudbuikjes, blauwfazantjes en cubavinken aanwezig zijn. Dit zijn de kleine tropische zaadetende vogels.

Tijdens het broedseizoen moet worden voorkomen dat meerdere Gordelgrasvink mannen samen in dezelfde volière zitten. Naar elkaar toe kunnen ze nog wel eens agressief zijn.

Het fokken met de Gordelgrasvink.

Gordelgrasvinken zijn in hun 2e jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in de maand februari - mei

Als nestkastje maken ze gebruik van een halfopen nestkastje. Als de fokker een begin van een nestbodem maakt, zal de Gordelgrasvink deze zelf verder afbouwen met kokosvezel, mos, sisal en katoen watten.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels.

Iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd. De man en pop broeden deze zelf uit.

De broedtijd is ca. 12 tot 14 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 - 100%.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallende sterftcijfer, in die periode zijn de mannetjes al wat forser dan de popjes.

De jongen komen vervolgens vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1983, blz. 168 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1997, blz. 229

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor Australische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Gordelgrasvink is een zaadetende uitheemse (tropische) vogel.

Ook voor Australische prachtvinken zijn goede zaadmengsel beschikbaar met een ruim aanbod van verschillende zaden.

Aanvullend op deze zaadmengsels kan onkruidzaad toegevoegd worden.

De vogels houden van onrijpe onkruidzaden die uit bermen geplukt kunnen worden.

Voorbeelden hiervan zijn zuring, melde, graszaad, paardenbloem en muur.

Naast zaden krijgen de vogels ook zachtvoer in de vorm van universeelvoer, eivoer voor tropische vogels

In het broedseizoen worden pinkies, meelwormen en buffalowormen gevoerd om het dierlijke eiwit te verhogen. Diepvries insecten kunnen door het universeelvoer worden gemengd. Ook kan goed insectenpaté worden gevoerd. Het verhogen van dierlijk eiwit moet goed

gedoseerd worden. Bij teveel voeren verlaten de vogels te vroeg hun jongen en beginnen weer aan een nieuw nest.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Gordelgrasvinken hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig. Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, in volières bij voorkeur in schalen en in kooien in badhuisjes die aan de tralies worden gehangen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Gordelgrasvinken die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Hiervoor moet tenminste drie weken uitgetrokken worden.

De vogels kunnen twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 2,7 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Gordelgrasvink niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 onderdeel c onder 2)

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Gordelgrasvinken als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Gordelgrasvink geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Gordelgrasvinken is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Gordelgrasvinken enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door M.T.v.d.Zande, H. Beuzenberg, fokker van Gordelgrasvinken.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2012 – 2020, blz. 22 – 27.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Poephila cincta*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Maskeramadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.010.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrididae = prachtvinken
Geslacht: Poephila

Soort: **Poephila personata**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Poephila p. leucotis

Land van herkomst:

Het noorden van Australië van Derby tot het Cape York schiereiland.

Oorspronkelijk biotoop:

Droge steppen en lichte savannen met veel kreupelhout.

Beschrijving vogel:

De Maskeramadine is een vogel van minimaal 13 cm.

Er is geen opmerkelijk verschil tussen de man en de pop.

De snavel is geel. De ogen zijn donkerbruin met een zwarte pupil.

Het masker is zwart, loopt langs de bovensnavel en buigt af, boven langs het oog, om vanuit de achterkant van het oog langs de ondersnavel te eindigen in een kleine bef, welke het laagste punt op de keel heeft.

De bevedering van de bovenkop, de zijkanten en de nek is warmbruin. De rugdek mantel is warmbruin. De stuit en bovenstaart dekveren zijn wit.

De keel is warmbruin, de borst, flanken en buik zijn bruin met een rozige gloed. Het onderlichaam is crèmewit. De zwarte broektekening, met aan de voorzijde een smalle witte zone, loopt door over de rug als een band tussen de rug en de witte stuit.

Ook loopt die broektekening van pootinplant naar pootinplant en wordt waargenomen als een driehoek, welke zichtbaar is vanaf de vleugelrand tot aan de pootinplant.

De onderstaart dekveren zijn wit.

De vleugeldekenveren zijn warmbruin. De vleugelpennen zijn bruin, aan de toppen iets donkerder.

De staartpennen zijn zwart.

De poten zijn rood met hoornkleurige nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als

- gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
 - d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Maskeramadine** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹³van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Maskeramadine lang in een goede gezondheid verkeren.

¹³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Maskeramadine.

Maskeramadine's worden zowel in kooien, als in vluchtjes of voliëres gehuisvest.

Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of voliëres gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur een afmeting van 80 x 40 x 40 cm (lxbxh).

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30 - 35° C moet bedragen.

Vogels die na gewenning in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten omdat ze graag in een nestkastje slapen de beschikking hebben over meerdere nestkastjes.

Het beste is dat ze bij vorst naar binnen worden gebracht.

Ze zijn wel winterhard, maar om bevriezing van de poten te voorkomen worden ze naar binnen gehaald.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor tocht, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden. Een andere mogelijkheid is de voliëre te overdekken en zo te zorgen dat deze tocht en vorstvrij is. Ook moeten voorzieningen aangebracht worden om de vogels te beschermen tegen te harde wind.

Maskeramadine's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Maskeramadine is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels kunnen goed ondergebracht worden in een gezelschapsvolière waarin ook goudbuikjes, blauwfazantjes, spitsstaartamadine's en cubavinken aanwezig zijn. Dus de kleine tropische zaadetende vogels.

Tijdens het broedseizoen moet worden voorkomen dat meerdere Maskeramadine mannen samen in dezelfde volière zitten. Naar elkaar toe kunnen ze nog wel eens agressief zijn.

Het fokken met de Maskeramadine.

Maskeramadine's zijn in hun 2e jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in de maand februari.

Als nestkastje maken ze gebruik van een halfopen nestkastje. Als de fokker een begin van een nestbodem maakt, zal de Maskeramadine deze zelf verder afbouwen in de vorm van een bolrond nest met sisal en hooi.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels. Iedere broedronde worden 5 tot 6 eitjes gelegd. De man en pop broeden deze zelf uit.

De broedtijd is ca. 13 tot 14 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 - 100%.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallende sterftcijfer, in die periode zijn de mannetjes al wat forser dan de popjes.

De jongen komen vervolgens vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1975, blz. 209 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1993, blz. 176 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1993, blz. 229

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de Australische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Maskeramadine is een zaadetende uitheemse (tropische) vogel.

Ook voor Australische prachtvinken zijn goede zaadmengsel beschikbaar met een ruim aanbod van verschillende zaden.

Aanvullend op deze zaadmengsels kan onkruidzaad toegevoegd worden.

De vogels houden van onrijpe onkruidzaden die uit bermen geplukt kunnen worden.

Voorbeelden hiervan zijn zuring, melde, graszaad, paardenbloem en muur.

Naast zaden krijgen de vogels ook zachtvoer in de vorm van universeelvoer, eivoer voor tropische vogels

In het broedseizoen worden pinkies, meelwormen en buffalowormen gevoerd om het dierlijke eiwit te verhogen. Diepvries insecten kunnen door het universeelvoer worden gemengd. Ook kan goed insectenpaté worden gevoerd. Het verhogen van dierlijk eiwit moet goed gedoseerd worden. Bij teveel voeren verlaten de vogels te vroeg hun jongen en beginnen weer aan een nieuw nest.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Maskeramadine's hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig. Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, in volières bij voorkeur in schalen en in kooien in badhuisjes die aan de tralies worden gehangen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Maskeramadine's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Hiervoor moet tenminste drie weken uitgetrokken worden.

De vogels kunnen twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Maskeramadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Maskeramadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Maskeramadine's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Maskeramadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Maskeramadine enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door D.J. Poelarends, fokker van Maskeramadine's .

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2012 - 2020, blz. 30.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Poephila personata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Witoormaskeramadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.011.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrididae = prachtvinken
Geslacht: Poephila

Soort: **Poephila personata leucotis**

Soorten/ondersoorten:

De Witoormaskeramadine is de ondersoort van de Maskeramadine.

Land van herkomst:

Noordwest Queensland en in het noorden van het Australische Cap York schiereiland.

Oorspronkelijk biotoop:

Droge steppen en lichte savannen met veel kreupelhout.

Beschrijving vogel:

De Witoormaskeramadine is een vogel van minimaal 13 cm.

Er is geen opmerkelijk verschil tussen de man en de pop.

De snavel is geel. De ogen zijn donkerbruin met een zwarte pupil.

Het masker is zwart, loopt langs de bovensnavel en buigt af, boven langs het oog, om vanuit de achterkant van het oog langs de ondersnavel te eindigen in een kleine bef, welke het laagste punt op de keel heeft. De wangstreep is ovaal van vorm. De kleur is wit en loopt over in de nekkleur.

De bevedering van de bovenkop, de zijkanten en de nek is bruin. De rugdek mantel is bruin, vrij koud van kleur.. De stuit en bovenstaart dekveren zijn wit.

De keel is bruin, de borst, flanken en buik zijn licht bruin met een rozige gloed. Het onderlichaam is crèmewit. De zwarte broektekening, met aan de voorzijde een brede witte zone, loopt door over de rug als een band tussen de rug en de witte stuit.

Ook loopt die broektekening van pootinplant naar pootinplant en wordt waargenomen als een driehoek, welke zichtbaar is vanaf de vleugelrand tot aan de pootinplant.

De onderstaart dekveren zijn wit.

De vleugeldekenveren zijn bruin. De vleugelpennen zijn bruin, brij koud van kleur, aan de toppen iets donkerder.

De staartpennen zijn zwart.

De poten zijn rood met hoornkleurige nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de *Witoormaskeramadine*

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "*Het communiceren met kooi- en volièrevogels*", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Witoormaskeramadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Witoormaskeramadine.

Witoormaskeramadine's worden zowel in kooien, als in vluchtjes of volièrës gehuisvest.

Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of volièrës gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur een afmeting van 80 x 40 x 40 cm (lxbxh).

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30 - 35° C moet bedragen.

Vogels die na gewenning in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten omdat ze graag in een nestkastje slapen de beschikking hebben over meerdere nestkastjes.

Het beste is dat ze bij vorst naar binnen worden gebracht.

Ze zijn wel winterhard, maar om bevriezing van de poten te voorkomen worden ze naar binnen gehaald.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor tocht, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden. Een andere mogelijkheid is de volière te overdekken en zo te zorgen dat deze tocht en vorstvrij is. Ook moeten voorzieningen aangebracht worden om de vogels te beschermen tegen te harde wind.

Witoormaskeramadine's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL lamp voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Witoormaskeramadine is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels kunnen goed ondergebracht worden in een gezelschapsvolière waarin ook goudbuikjes, blauwfazantjes, spitsstaartamadine's en cubavinken aanwezig zijn. Dus de kleine tropische zaadetende vogels.

Tijdens het broedseizoen moet worden voorkomen dat meerdere Witoormaskeramadine mannen samen in dezelfde volière zitten. Naar elkaar toe kunnen ze nog wel eens agressief zijn.

Het fokken met de Witoormaskeramadine.

Witoormaskeramadine's zijn in hun 2e jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in de maand februari.

Als nestkastje maken ze gebruik van een halfopen nestkastje. Als de fokker een begin van een nestbodem maakt, zal de Witoormaskeramadine deze zelf verder afbouwen in de vorm van een bolrond nest met sisal en hooi.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels. Iedere broedronde worden 5 tot 6 eitjes gelegd. De man en pop broeden deze zelf uit.

De broedtijd is ca. 13 tot 14 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 - 100%.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallende sterftcijfer, in die periode zijn de mannetjes al wat forser dan de popjes.

De jongen komen vervolgens vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1988, blz. 543

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de soorten die gerekend worden tot de Australische Prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Witoormaskeramadine is een zaadetende uitheemse (tropische) vogel.

Ook voor Australische prachtvinken zijn goede zaadmengsel beschikbaar met een ruim aanbod van verschillende zaden.

Aanvullend op deze zaadmengsels kan onkruidzaad toegevoegd worden.

De vogels houden van onrijpe onkruidzaden die uit bermen geplukt kunnen worden.

Voorbeelden hiervan zijn zuring, melde, graszaad, paardenbloem en muur.

Naast zaden krijgen de vogels ook zachtvoer in de vorm van universeelvoer, eivoer voor tropische vogels

In het broedseizoen worden pinkies, meelwormen en buffalowormen gevoerd om het dierlijke eiwit te verhogen. Diepvries insecten kunnen door het universeelvoer worden gemengd. Ook kan goed insectenpaté worden gevoerd. Het verhogen van dierlijk eiwit moet goed

gedoseerd worden. Bij teveel voeren verlaten de vogels te vroeg hun jongen en beginnen weer aan een nieuw nest.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Witoormaskeramadine's hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig. Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, in volières bij voorkeur in schalen en in kooien in badhuisjes die aan de tralies worden gehangen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Witoormaskeramadine's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Hiervoor moet tenminste drie weken uitgetrokken worden.

De vogels kunnen twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Witoormaskeramadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Wiroormaskeramadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Witoormaskeramadine's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Witoormaskeramadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Witoormaskeramadine enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2012 – 2018, blz. 30

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Derek Goodwin, Estrilded finches of the World

Peter Clement, Finches and Sparrows

Matthew Vriends, Encyclopedie of Estrild Finches, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, Prachtvinken in beeld, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken, eigen uitgave.

del Hoyo, J., Collar, N.J., Christie, D.A., Elliott, A., Fishpool, L.D.C., Boesman, P. and Kirwan, G.M. 2016. *HBW and BirdLife International Illustrated Checklist of the Birds of the World. Volume 2: Passerines*. Lynx Edicions and BirdLife International, Barcelona, Spain and Cambridge, UK.

Links:

BirdLife International. 2016. *Poephila personata*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22719685A94639239 www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Karmozijn astrilde

2021, versie 1.2

NBvV code: F2 13,018,002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Pyrenestes

Afbeelding

zie NBVV Vogelindex

Soort: **Pyrenestes sanguineus**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Burkina Faso; Côte d'Ivoire; Gambia; Guinea; Guinea-Bissau; Liberia; Mali; Senegal; Sierra Leone.

Oorspronkelijk biotoop:

Moerassige en vochtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel is 12,5 – 14 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is lang en metal blauw. De oogring toont boven en onder een opvallende witte vlek. De iris en pupil zijn zwart.

De kop en nek bevedering is diep rood. het rugdek is grijs zwart . De stuit en bovenstaart dekveren zijn rood. De keel, hals en borst zijn dieprood. De flanken zijn rood.

De buik en onderlichaam zijn zwart. De onderstaart dekveren zij zwart, iets rood doorslaand.

De vleugeldekeren en vleugelslagpennen zijn zwart met een smalle rode buitenvlag. De staartpennen zijn zwart. De pootkleur is vleeskleurig met lichte nagels.

De pop:

De pop heeft de rode kopkleur, maar dan beperkt tot de vorm van een masker.

De borst is niet rood, meer bruin zwart.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2017/160 van 20 januari 2017

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Karmozijnastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaalgedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Karmozijnastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Karmozijnastrilde.

Karmozijnastrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes. Een buitenvolière waarin Karmozijnastrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een volière van 200x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van 120x60x60 cm. lxbxh.

In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Karmozijnastrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Karmozijnastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Karmozijnastrilde's zijn schuwe vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Tijdens de aanwezigheid van jonge vogels in het nest willen de manen zich nog wel eens agressief gedragen naar de jongen toe. Hier moet goed op gelet worden anders worden de jongen zwaar beschadigd.

Een Karmozijnastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het zomerseizoen vanaf april.

Ze kunnen in de volière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x50x50 (lxbxn). Een voorwaarde is dan wel dat deze kooizo hoog geplaatst moet worden

De vogels maken zelf een kogelvormig nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd. De man en pop broeden samen de eieren uit. De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1976, blz. 440 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec.1980, blz. 531 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1992, blz. 504

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept 2000, blz. 238 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1981 succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De karmozijnastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Karmozijnastrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

Zeker tijdens het broedseizoen, als er jongen in het nest liggen, moet ruim gevoerd worden met insecten. en insectenpaté.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Karmozijnastrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Karmozijnastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Karmozijnastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Karmozijnastrilde is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Karmozijnastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Karmozijnastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Karmozijnastrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de

houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Karmozijnastriilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496443682

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrenestes sanguineus*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibr.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodmaskerastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.020.020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Pytilia

Soort: **Pytilia hypogrammica**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic;
Chad; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire;
Ghana; Guinea; Liberia; Nigeria; Sierra Leone; Togo.

Oorspronkelijk biotoop:

Graslanden, open plekken in het bos, struikgewas met gras
en in koffieplantages en suikerriet.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel is 12 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De spitse snavel is zwart. De oogring is lichtgrijs met een donkerrode iris en een zwarte pupil.

De kop en nek zijn grijs. Het masker op de kop, beginnen aan het voorhoofd en dan ombuigend naar de wang- en oorstreek is felrood.

De rug is grijs, de onderrug, stuit en bovenstaart dekveren zijn rood.

De keel is rood. De borst is grijs. De buik en onderlichaam zijn donkergrijs met een lichte horizontale dwars bestreping.

De vleugeldekenveren zijn grijs. De schouders zijn oranjegeel. De vleugelpennen zijn oranjegeel. De staartpennen zijn zwart. De poten zijn vleeskleurig met lichte nagels.

De pop heeft geen rood masker.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen)

onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als

- gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
 - d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodmaskerastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodmaskerastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

¹⁵ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodmaskerastrilde.

Roodmaskerastrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvoliëres of vluchtjes

Een buitenvoliëre waarin Roodmaskerastrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een voliëre van 200x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van 100x40x40 cm. lxbxh.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Roodmaskerastrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodmaskerastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:
Roodmaskerastrilde's zijn levendige en vreedzame vogeltjes.
Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.
Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Roodmaskerastrilde.

Een Roodmaskerastrilde is in het tweede jaar broedrijp.
Het broedseizoen begint in het zomerseizoen vanaf april.
Ze kunnen in de volière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x50x50 (lxbxn)
De vogels maken zelf een kogelvormig nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.
Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.
Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd. De man en pop broeden samen de eieren uit.
De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 90-100%.
De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.
Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, mierenieren en of meelwormen.
Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1991, bl;z. 496 e.v.
Tijdschrift ScAP: april. 2003, blz. 34.; jan. 2009, blz. 17.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Roodmaskerastrilde is een zaadetende tropische vogel.
Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.
Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.
Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Roodmaskerastrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.
Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Roodmaskerastrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Roodmaskerastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Roodmaskerastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Roodmaskerastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Roodmaskerastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Roodmaskerastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodmaskerastrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel

dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodmaskerastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door R. Stienstra, fokker van Roodmaskerastrilde's.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496443682

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave

Links.

BirdLife International 2012. *Pytilia hypogrammica*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodvleugel roodmaskerastrilde

2021, versie 1.2

NBV code F2. 13.020.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Pytilia

Soort: **Pytilia hypogrammica lopezi**

Soorten/ondersoorten:

Dit is geen ondersoort maar kruising tussen de Roodmasker en de Aurora astrilde.

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Ghana; Guinea; Liberia; Nigeria; Sierra Leone; Togo.

Oorspronkelijk biotoop:

Graslanden, open plekken in het bos, struikgewas met gras en in koffieplantages en suikerriet.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel is 12 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De spitse snavel is zwart. De oogring is lichtgrijs met een donkerrode iris en een zwarte pupil.

De kop en nek zijn grijs. Het masker op de kop, beginnen aan het voorhoofd en dan omhoog naar de wang- en oorstreek is felrood.

De rug is grijs, de onderrug, stuit en bovenstaartdekveren zijn rood.

De keel is rood. De borst is grijs. De buik en onderlichaam zijn donkergrijs met een lichte horizontale dwars bestreping.

De vleugeldeken zijn rood. De vleugelpennen zijn oerwegend grijs, de buitenste vleugelpennen zijn rood. De bovenstaartdekveren zijn rood. De staartpennen zijn zwart. De poten zijn vleeskleurig met lichte nagels.

De pop heeft geen rood masker.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen; onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijvoorschrift.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodvleugel roodmaskerastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁶ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodvleugel roodmaskerastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodvleugel roodmaskerastrilde.

Roodvleugel roodmaskerastrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvoliëres of vluchtjes

Een buitenvoliëre waarin Roodvleugel roodmaskerastrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een voliëre van 200x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van 100x40x40 cm. lxbxh.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Roodvleugel roodmaskerastrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodvleugel roodmaskerastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Roodvleugel roodmaskerastrilde's zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Roodvleugel roodmaskerastrilde.

Een Roodvleugel roodmaskerastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het zomerseizoen vanaf april.

Ze kunnen in de volière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x50x50 (lxbxn)

De vogels maken zelf een kogelvormig nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd. De man en pop broeden samen de eieren uit.

De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 90-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Roodvleugel roodmaskerastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Roodvleugel roodmaskerastrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht

in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Roodvleugel roodmaskerastrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Roodvleugel roodmaskerastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Roodvleugel roodmaskerastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Roodvleugel roodmaskerastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Roodvleugel roodmaskerastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Roodvleugel roodmaskerastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodvleugel roodmaskerastrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodvleugel roodmaskerastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door B. Weuring, fokker van Roodvleugel roodmaskerastrilde's.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496443682

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave

Links.

BirdLife International 2012. *Pytilia hypogrammica*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.linxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn

Melba astrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2 13.020.009

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Pytilia

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Pytilia melba melba**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn zes ondersoorten:

Pytilia m. belli
Pytilia m. hygophila
Pytilia m. jessei
Pytilia m. percivalli
Pytilia m. citerior
Pytilia m. soudanensis

Land van herkomst:

Angola (Angola); Botswana; Burkina Faso; Burundi; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo; The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Djibouti; Eritrea; Ethiopia; Gabon; Guinea; Guinea-Bissau; Kenya; Malawi; Mali; Mauritania; Mozambique; Namibia; Niger; Nigeria; Rwanda; Senegal; Somalia; South Africa; South Sudan; Sudan; Swaziland; Tanzania, United Republic of; Uganda; Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Graslanden, open plekken in het bos, struikgewas met gras en in koffieplantages en suikerriet.

Beschrijving vogel:

De Melba astrilde heeft als synoniem: Bonte astrilde.

De grootte van de vogel is 12-13 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De spitse snavel is rood. De oogring is lichtgrijs met een donkerrode iris en een zwarte pupil.

De oogteugel is grijs. Het voorhoofd en de wangstreek is rood. De kop en nek zijn grijs.

De rug is olijf groen. De stuit en bovenstaart dekveren zijn rood.

De keel en hals zijn rood. De bovenborst is oranjegeel. De onderborst, de buik en de flanken zijn wit met zwarte dwarsstrepen. Het onderlichaam is wit zonder dwarsstrepen. De onderstaart dekveren zijn vuilwit.

De vleugeldeken en de vleugelpennen zijn olijf groen. De staartpennen zijn aan de bovenzijde rood en aan de onderzijde zwart.

De poten en nagels zijn lichtgrijs.

De pop:

De pop heeft niet het rood op het voorhoofd en de wangstreek. De keel en hals zijn grijs met zwarte dwarsstrepen. In het midden van de borst en op het onderlichaam is de zwarte tekening van de dwarsstrepen minimaal.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2017/160 van 20 januari 2017

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 LC = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Melba astrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaagedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Melba astrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Melba astrilde.

Melba astrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes. Een buitenvolière waarin Melba astrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een volière van 300 (200) x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van bijvoorbeeld 80x45x40 cm. lxbxh.

In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes, gouldamadines en witschedelnonnen.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden in een verwarmd nachthok..

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Melba astrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Melba astrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Aurora astrilde's zijn levendige en buiten het broedseizoen vreedzame vogeltjes. In het broedseizoen zijn ze erg agressief naar soortgenoten en verwante soorten toe.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Melba astrilde.

Een Melba astrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in december/januari.

Ze kunnen in de binnenvolière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van bijvoorbeeld 80x50x50 (lxbxn)

De vogels maken zelf een nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, kokosvezel of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronde is twee. Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd.

De man en pop broeden samen de eieren uit.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 90-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.

Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1979, blz. 24 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1981, blz. 527 e.v.

Tijdschrift ScAP: jan. 2003, blz. 15

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Voeding, drinken en badwater.

De Melba astrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Melba astrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Door het toevoegen van knoflook poeder kunnen luizen en mijten op afstand worden gehouden. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van

insectenpaté of geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Melba astrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden. 1 of 2 x per week kan Ropa Bird oregano olie door het drinkwater worden gemengd om darmproblemen te voorkomen.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden verstrekt in open schalen. 1x per week kan badzout toegevoegd worden ter voorkoming van vedermijt en of luis.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Melba astrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Melba astrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen. Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Melba astrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Melba astrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Melba astrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevederling geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Melba astrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Melba astrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch.*

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Links.

BirdLife International 2012. *Pytilia melba*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.vogelindex.nl

www.ibc.lynxeds.com

Specifieke houderijrichtlijn

Aurora astrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2 13.020 006

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Pytilia

Soort: **Pytilia phoenicoptera phoenicoptera**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:

Pytilia p. emini

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Ethiopia; Gambia; Ghana; Guinea; Guinea-Bissau; Mali; Niger; Nigeria; Senegal; Sierra Leone; South Sudan; Sudan; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Graslanden, open plekken in het bos, struikgewas met gras en in koffieplantages en suikerriet.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel is 11-13 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De spitse snavel is zwart. De oogring is lichtgrijs met een donkerrode iris en een zwarte pupil.

De oogteugel is grijs. De kop en nek zijn grijs met een kleine zwarte schubtekening. De rugmantel is donkergrijs en enigszins zwart geschubd. De stuit en bovenstaart dekveren zijn wijnrood.

De keel en hals zijn grijs met een lichte schubtekening. De borst, buik, flanken en onderlichaam zijn grijs met een lichte horizontale golftekening aan de uiteinden van de contourveren.

De vleugeldekenveren zijn rood tot bruinrood. Ook de buitenste vleugelpennen zijn rood. De middelste vleugelpennen zijn zwart. De staartpennen zijn aan de bovenzijde rood.

De poten en nagels zijn vleeskleurig.

De pop:

De pop is niet grijs maar de grijze veervelden van de man zijn nu beige tot lichtbruin van kleur.

Het rood bij de pop is ook minder helder dan bij de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen)
onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Aurora astrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹⁷van de vogels. De manier waarop met deze

¹⁷ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Aurora astrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Aurora astrilde.

Aurora astrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes. Een buitenvolière waarin Aurora astrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een voliëre van 300 (200) x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van bijvoorbeeld 100x40x40 cm. lxbxh.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes, gouldamadines en witschedelnonnen.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden in een verwarmd nachthok..

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Aurora astrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie. Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende. Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Aurora astrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Aurora astrilde's zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Aurora astrilde.

Een Aurora astrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in december/januari.

Ze kunnen in de binnenvolière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van bijvoorbeeld 80x50x50 (lxbxn)

De vogels maken zelf een nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, kokosvezel of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee. Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd.

De man en pop broeden samen de eieren uit.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 90-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1976, lz. 536 3.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1956, blz. 181

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1991, blz. 231 e.v.

Tijdschrift ScAP: juni 1998, blz. 35.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Aurora astrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Aurora astrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Door het toevoegen van knoflook poeder kunnen luizen en mijten op afstand worden gehouden. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van

insectenpaté of geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Aurora astrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden. 1 of 2 x per week kan Ropa Bird oregano olie door het drinkwater worden gemengd om darmproblemen te voorkomen.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden verstrekt in open schalen. 1x per week kan badzout toegevoegd worden ter voorkoming van vedermijt en of luis.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Aurora astrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Aurora astrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn

gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortejaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Aurora astrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Aurora astrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Aurora astrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Aurora astrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Aurora astrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Lauris Spaak, fokker van Aurora astrilde's en lid van de NBV.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volièere- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièr- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Pytilia phoenicoptera*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlage A

**Huisvestingsmatrix voor vogels uit de cluster 3f.
Zaadetende uitheemse kooi- en volière vogels.
Prachtvinken**

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volière Binnen vlucht Vluchtkooi 100 x 100 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm.	Vorbereiding broedseizoen	Kooi 100 x 40 x 40 cm. Kooi 100 x 40 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm.	Broedseizoen	Broedkooi 50 x 40 x 40 cm. Broedkooi 50 x 40 x 50 cm. Of nestgelegenheid in vluchten, volières en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volière, vlucht of vluchtkooi	
Van 11 - 14 cm Van 15 – 18 cm.	Vorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 50 x 40 x 40 cm. Kooi 50 x 40 x 50 cm	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgescreven Tentoonstellingskooi	1
	Rustperiode	Zie start matrix	